

LASTEN PÄIVÄHOITOPALVELUIDEN ASIAKASRAATI

Aika ke 20.5.2010, klo 18.00 – 20.30
Paikka Kultaniityn päiväkoti, Martinpolku 28, Korpilahti

Läsnä Sisko Jääskeläinen
Petra Loukiainen
Päivi Nurmi
Päivi Polvi
Tiina Rauhamäki
Eija Savela
Siina Suikki

Tiina Ruppä, päiväkodin johtaja, Kultaniityn päiväkoti
Anneli Arve, kunnossapitopäällikkö, Tilapalvelut

Tarja Ahlqvist, puheenjohtaja
Merja Adenius-Jokivuori, sihteeri

1. Tutustuminen Kultaniityn päiväkotiin, päiväkodin johtaja Tiina Ruppä

Päiväkodin johtaja Tiina Ruppä esitteli Kultaniityn päiväkodin toimintaa ja Korpilahden alueen päivähoitoa. Kultaniityn päiväkotiin kuuluu päätalo, jossa toimii kolme lapsiryhmää ja kerho, yhteensä lapsia on hoidossa vajaa 60. Lisäksi toimintayksikköön kuuluvat tällä hetkellä Renkituvan päiväkoti (vuoroahoito), Koskentörmän päiväkoti ja Tiitunmutkan ryhmäperhepäiväkoti sekä kymmenen perhepäivähoitajaa eri puolella Korpilahden laajaa aluetta.

Uusi Tikalan päiväkoti Korpilahdella kuuluu hallinnollisesti Kuohu-Vesangan alueeseen. Korpilahdella on myös muutama yksityinen perhepäivähoitaja ja koulukeskuksen yhteydessä esiopetusryhmä, joka kuuluu opetustoimen alaisuuteen.

Korpilahdella päivähoitopaikoista on kova kysyntä ja parhaillaan tehdään suunnitelmia ja järjestelyjä hoitopaikkojen takaamiseksi alueella. Uuden Jyväskylän kaupungin myötä Korpilahden alueen päivähoidossa tapahtuneita positiivisia asioita ovat olleet muun muassa kerhotoiminta ja varahoitojärjestelmä, jotka ovat vastanneet hyvin tarpeisiin. Lisäksi on saatu resursointia henkilöstörakenteeseen ja varhaiserityiskasvatukseen sekä varajohdajasysteemi päiväkodin johtajan työn tueksi. Myös Tilapalvelujen kiinteistömanagerin palvelut on koettu myönteisiksi. Päivähoidon ja varhaiskasvatuksen kehittämisessä tällä hetkellä alueella koetaan vahvuudeksi Kasvatuskumppanuus -koulutukset, joihin henkilöstö

Sosiaali- ja terveystalvet
Lasten päivähoitopalvet

osallistuu. Niiden myötä paneudutaan yhä intensiivisemmin vanhempien ja perheiden kanssa tehtävän yhteistyön kehittämiseen.

Kultaniityn päiväkodissa on tällä hetkellä sisäilmasto-ongelmia, joita parhaillaan selvitetään ja hoidetaan sekä tehdään suunnitelmia tilojen käytön jatkoon suhteen. Tulevan syksyn järjestelyistä tiedotetaan vanhempia mahdollisimman pian. Kultaniityn päiväkodin tilannetta sisä-ilmaston suhteen tarkasteltiin esimerkkinä myös illan aiheen (Päivähoitotilojen sisäilmasto) yhteydessä.

2. Päivähoitotilojen sisäilmasto, kunnossapitopäällikkö Anneli Arve, Jyväskylän tilapalvelut

Jyväskylän tilapalvelujen kunnossapitopäällikkö Anneli Arveli kertoi päiväkotien sisäilmas-
toasioista. Aihealue kuuluu Arven vastuualueelle. Sisäilmaan liittyviä ongelmatilanteita ja niiden korjaamista käsitellään Jyväskylässä sisäilmastoryhmässä, johon kuuluu seuraavia tahoja: Jyväskylän tilapalvelu rakennusten omistajan edustajana, tilan käyttäjät, Jyväskylän Seudun Työterveyden edustajat, työsuojeluvalluutettu ja ympäristöviraston terveystarkastaja. Mukaan on usein kutsuttu myös ko. rakennuksen kiinteistöhoitaja ja rakennuksen siivouksen edustaja sekä tarvittaessa ulkopuolinen puolueeton asiantuntija. Ryhmä kokoontuu noin neljä kertaa vuodessa ja sen tavoitteena on kuvata sisäilmasto-ongelmien selvittämisen toimintatavat ja niihin liittyvät vastuut sekä ohjata toimijoiden keskinäistä yhteistyötä. Samalla pyritään vähentämään päällekkäistä työtä ja lisäämään sisäilmasto-ongelmaprosessin sujuvuutta. Myös aihepiiristä yleisesti tiedottaminen kuuluu ryhmälle.

Arve esitteli voimassa olevaa *Menettelytapaohjetta sisäilmasto-ongelmien hoitamiseen*. Esiin nousivat yleisten asioiden lisäksi yleisimmät sisäilmaston kuormittajat, eri osapuolten tehtävät ja vastuut (palveluntuottajat, tilojen käyttäjät, asiakkaat, tilapalvelu, työterveys jne.), menettely sisäilmasto-ongelmaepäilyssä, toimenpiteet hyvän sisäilmaston turvaamiseksi sekä tiedottamisasiat. "Työrukkaena" kohteiden sisäilmasto-ongelmien selvittelyssä toimii tarkastustyöryhmä, joka perustetaan tarvittaessa kohdekohtaisesti ja lakkauteaan, kun ongelma on hoidettu.

Kohteiden säännöllisellä kunnossapidolla pyritään ennaltaehkäisemään ongelmia, mutta niiden ilmetessä toivotaan yhteydenottoa mahdollisimman pian. Perheitä kannustetaan ottamaan huolettavia asioita esiin päiväkodeissa henkilöstön ja esimiehen kanssa, mutta perheet voivat kääntyä halutessaan myös terveystarkastajan puoleen. Henkilöstölle ja esimiehille on menettelytapaohjeissa omat "henkilöstö- ja esimiesohjeet", siitä kuinka sisäilmasto-ongelmaepäilyssä toimitaan.

Raadissa tutustuttiin esimerkkinä joihinkin tapauksiin (muun muassa Kultaniitty), joissa on ilmennyt sisäilmasto-ongelmia: miten lähdetään liikkeelle, miten tehdään selvitykset ja toimintasuunnitelmat. Yleensä lähtökohtana selvitystyölle on käyttäjiltä saatu tieto esimerkiksi siitä missä oireillaan, miten oireillaan. Sisäilmasto-ongelman ilmoituskaavake on tehty mahdollisimman helpoksi täyttää.

Menettelytapaohje sisäilmasto-ongelmien hoitoon löytyy esimerkiksi kaupungin nettisivulta osoitteesta: <http://intra/konserni/sandbox/tilapalvelu/sisailmatyoryhma>

Sosiaali- ja terveystalvet

Lasten päivähoitopalvet

Asiakasraati esitti kysymyksiä ja keskusteli sisäilmastoasioihin liittyen mm. seuraavasti:

- *minkä verran päivähoitossa on sisäilmaan liittyviä ongelmia*; → ei olemassa tarkkaa selvitystä, mutta akuutisti yleensä noin kymmenessä yksikössä. Jossakin vaiheessa kaikissa tiloissa on jotakin korjaamista. Kun korjataan → seuranta ja tarvittaessa lisäkorjauksia; jos rakenteet eivät mahdollista onnistunutta korjaamista, joudutaan harkitsemaan esim. tilojen purkua
- *kuinka kauan seurantaa jatketaan*; → seurantanäytteet voidaan ottaa yleensä seuraavalla pakkaskaudella; käyttäjien palaute huomioidaan kuitenkin koko ajan. Käyntiin lähdetään aina heti, ei viivytellä, tiedotus laajalle; näytteidenoton jälkeen analyysi vie aikaa; korjaus samoin vie aikaa → seuraava pakkaskausi → uusi vertailunäyte; ongelmana on, että joskus löytyy lisää ongelmia tai ongelmat pitkittyvät → vievät aikaa; myös käyttäjän (palvelunjärjestäjä, esim. päivähoito) toimenpiteet ja järjestelyt vievät oman aikansa (esim. väistötilojen suunnittelu ja järjestelyt), mutta liikkeelle lähdetään nopeasti; Menettelytapaohjeet takaavat, että toimitaan samalla tavalla joka paikassa. Ongelmana myös, että lapsi saattaa mennä kouluun, jossa omat ongelmansa → asiakkaan kohdalla ongelma jatkuu, vaikka tietyssä tilassa korjaus lähtenyt käyntiin ja saatu kuntoon. Asiakasraadin mielestä lasten tilanne vaatii aina akuuttia toimintaa, joskus oireet tulevat vasta myöhemmin esiin.
- *ovatko tiedot sisäilmastoasioista julkisia*; *saako asiakas käyttöönsä raporteja*; → tiedot julkaistaan, kun tutkimus on valmis esim. henkilöstölle → henkilöstö tiedottaa asiakkaille; kerrotaan asiakkaille kysyttäessä, mutta ei jaeta kirjallista materiaalia kesken prosessin
- *kuinka paljon on rahanpuutetta*; → haastetta on, mutta ongelmat pitää korjata, vaikkei ”rahaa olisi varattu”; Tilapalvelujen velvollisuus on selvittää ja hankkia rahoitus korjauksiin; korjauksen lisäksi löydyttävä korvaavat tilat; terveystarkastaja voi myös laittaa käyttökiellon tilaan, mutta pyritään toimimaan ennen sitä; toimittava kaikkien osapuolten kannalta mahdollisimman pian, tiloja voi poistaa käytöstä myös osittain (esim. yksi luokka koulussa)
- *onko päivähoitossa jouduttu koskaan vaarallisten tilojen sulkun*; → harvoin, mutta Päivärinteen päiväkodissa jouduttiin aikanaan sulkemaan joitakin tiloja
- *kuinka usein tiloja tarkastetaan yleisesti, ilman että on ilmennyt ongelmia*; → kiinteistömanagerin työhön kuuluu säännöllinen tilojen tarkkailu, asia on myös käyttäjän vastuulla → managereilla velvollisuus ilmoittaa ongelmista eteenpäin; työterveydestä ja terveystarkastajilta säännölliset ja lakisääntöiset tarkastukset → antavat tarvittaessa velvoitteita ja huomautuksia. Tilapalveluista tulee kaikille tilojen käyttäjille säännöllisesti kaavakkeet, joissa arvioidaan tilojen kuntoa → tulosten perusteella arvioidaan, mitä millekin tilalle pitää tehdä, mikä ensisijaista jne. → kunnossapidon oikea kohdentaminen
- *kuka tekee päätöksen siitä, miten rahoja käytetään, kun ongelmia ilmenee* → Tilapalveluilla päätösvaltaa rahojen käyttöön tiettyyn pisteeseen toisin kuin monissa kunnissa, joissa kaikki tilojen kunnossapitoon käytettävät rahat menevät kunnanhallituksen kautta → mahdollistaa nopean toiminnan; yli 5 miljoonan euron hankkeet menevät kaupunginhallitukseen ja -valtuustoon.

Sosiaali- ja terveystalvelut

Lasten päivähoitopalvelut

- *miten päätökset nopeista muutoksista tehdään, esim. ei remontoidakaan vaan tehdään uusi, vaikka alun perin suunnitelmat korjauksista olemassa; → kun selvitysten yhteydessä käy ilmi, että korjaamisella ei päästäkään pitkäaikaisiin ratkaisuihin, päädytään joskus selvittämään uudisrakennuksen rakentamista (esimerkiksi Lahjajarjun päiväkotii, jossa tehdään nyt käytön kannalta välttämättömät korjaukset ja suunnitellaan samalla uudisrakentamista). Esimerkkinä myös Myllyjärven päiväkotii, jossa tehtiinkin aikanaan täysin uusi rakennus ja toiminnallisesti uusi tilojen käyttötapa. Myllyjärvellä toteutettiin ”dokumentoiva purku”, jossa selvitettiin, miten aikaisemmin tehdyt korjaukset olivat vaikuttaneet rakennuksen kuntoon. Aina vanhaa korjaamalla ei saadakaan toimivaa ratkaisua*
- *muuta:*
 - tilojen käytössä näkee välillä ongelmia, esim. tavaroita kasattu liikaa, pölyäviä materiaaleja jne.; ulkovaatteiden kuivatusasioista keskustelua ja esimerkkejä (kuivauskaapit, kuivatushuoneet, kuivatus eteisissä → vaikutukset ilmastointiin)
 - haasteita tuo myös sopivien ajankohtien löytäminen korjauksille; palvelun järjestämisen kannalta → esim. loma-ajat, päivystykset huomioiden
 - todettiin, että työterveys on ollut aktiivinen, tutkivat ja ottavat vakavasti esim. henkilöstön epäilyt
 - toiminta sisäilmastoasioissa on avointa ja eri osapuolet toimivat yhteistyössä eikä ristiriidassa keskenään

3. Edellisen asiakasraadii muistio; ajankohtaisia asioita

Käytiin läpi edellisen asiakasraadii muistio ja keskusteltiin siihen liittyvistä ja muista ajankohtaisista asioista päivähoitossa:

- Vasuasiakirjoihin liittyvän *lapsen vasun* uudistaminen on aloitettu. Palautetta nykyisten lapsen vasujen käyttökokemuksista ja kehittämissuhteita uuden laatimiselle voi lähettää edelleen kehittämissuhteita Päivi Koivisto ja Tuuli Lääperi (etunimi.sukunimi@jkl.fi)
- Asiakasraadii nettisivuilla keskustelukanavalla keskustelut alkaneet; raadissa kierrätettiin tällä hetkellä meneillään olevien keskustelun aiheita tiedoksi <http://www3.jkl.fi/keskustelu/viewforum.php?f=10&sid=30f0057139c7f363d2accdd18953b64b>
- Asiakasraadii esitteet ovat valmistuneet ja jaettu päivähoitoon; muutamia korjauksia tehdään ja tiedotetaan päiväkodin johtajia parin alueen esitteen vaihtamisesta
- Kaupunginvaltuusto päätti 17.5.2010 ottaa käyttöön uudistetun kotihoidon tukemisjärjestelmän vuoden 2011 alusta (<http://www3.jkl.fi/paatokset/kv/2010/17051800.1/frmxt91.htm>); syksyn 2010 aikana tehdään ohjeita järjestelmän käyttöönottamiseksi
- Perusturvalautakunnassa 24.4.10 esillä ollut kehitysvammaisten lasten päivähoito -asia palautettiin valmisteluun. Valmistelua varten on pyydetty lausuntoja kaupungin ulkopuolelta, muun muassa THL:stä (Terveysten ja hyvinvoinnin laitos)
- Päivähoidon palvelutakuun valmistelussa kerätään parhaillaan muiden kuntien kokemuksia
- Päivähoidon välipalojen laadusta on mennyt asiakasraadii palaute Kylän kattaukseen ja ISS:lle

4. Päivähöito- ja varhaiskasvatustalvetalvet esitysluistalla olevat asiat

Todettiin perusturvalautakunnassa 19.5.2010 olleet ja päivähöito- ja varhaiskasvatustalvetalvet 24.5.2010 menossa olevat asiat.

Perusturvalautakunta 19.5.2010

- [Päivähöidon palvelurahan perusteiden tarkistaminen](#) → lautakunta päätti jättää asian pöydälle; käsitellään lautakunnassa seuraavan kerran 27.5.2010

Päivähöito- ja varhaiskasvatustalvetalvet 24.5.2010

- [Jyväskylä esiovetustalvetalvet 2010](#)
- [Vuorohöitojärjestelyt 1.8.2010](#)

Päivähöito ja varhaiskasvatustalvetalvet pitää ennen kokousta iltakoulun yhdessä päivähöidon johtoryhmän ja kehittämistryhmän kanssa.

5. Raatilaisten ajankohtaiset ja arjesta nousevat asiat; raadin saamat sähköpostiviestit

- *Web-maksulaskuri päivähöidon nettisivuilla*
 - osa raatilaista oli sovitusti kokeillut päivähöidon nettisivuilla olevaa päivähöitomaksulaskuria; laskuria pidettiin selkeänä ja hyvänä
 - toivottiin ohjeita eri tulojen merkitsemiseen jokaisen kentän kohdalle (ei vain erikseen linkin taakse)
- *Lapsiin kohdistuva mainonta päivähöidossa (asiakasraadin sähköpostin kautta tullut pyyntö keskustella asiasta)*
 - pohdittiin, onko mainonta ja erilaiset sponsoroinnit päivähöidossa lisääntymässä
 - todettiin, ettei toimijoille ole ollut selkeitä ohjeita suhtautumisesta esimerkiksi likeyritysten yhteydenottoihin, koska päivähöitoa on pidetty arvovapaana toimintana, johon mainonta ja sponsorointi eivät liity. Toivottiin selkeytystä siihen, missä menee raja ja onko esimerkiksi kouluissa ohjeistettu asiaa tai muualla kunnan palveluissa yleisesti tai yksikkökohtaisesti (markkinointirajat); pohdittiin pitäisikö päivähöidon johtoryhmän tai muun tahon linjata rajat
 - koettiin myös että, päivähöidossa perheiltä ei pitäisi kerätä nimiä tai muutenkaan pyytää osallistumaan esim. hyväntekeväisyyteen; neutraaluis säilytettävä päivähöidossa

Sosiaali- ja terveystalvet

Lasten päivähoitopalvet

- keskustelua rajojen suhteen muun muassa siitä, miten päivähoidon yhteistyökumppanien, kolmannen sektorin ja järjestöjen sponsorit voivat näkyä päivähoidon tiloissa ja materiaaleissa (esimerkiksi Nuori Suomi)
 - asiakasraati totesi, että päivähoidossa ei saisi olla mitään piilomainontaa; ei sovi päivähoidon arvomaailmaan ollenkaan. Liikerytysten lahjoituksia ei pitäisi ottaa vastaan, jos niihin liittyy mitään mainostusta (esimerkiksi turvaliivit ~ yrityksen nimi selässä jne.)
- *Sopiminen asiakasraadın saamien ehdotusten ja sähköpostien käsittelystä ja vastaamisesta niihin*
 - Asiakasraati keskusteli toimintatavasta, jolla raadin yhteiseen sähköpostiin tulleita aihe-ehdotuksia käsitellään. Todettiin, että asiat halutaan ottaa käsittelyyn raadin tapaamisissa, ei käydä raatilaisten välistä sähköpostikeskustelua eikä toivottu raatilaisten vastaavan suoraan ehdotusten lähettäjille varsinkaan kun siinä yhteydessä raatilaisten sähköpostiosoitteet menevät tiedoksi myös raadin ulkopuolisille tahoille
 - Sovittiin, että jatkossa raadin postiin tulleet viestit välitetään raatilaistille ilman lähettäjän tietoja. Sähköpostilaatikon hoitaja huolehtii, että viestin lähettäjälle lähtee vastaus, jossa häntä kiitetään viestistä ja kerrotaan, että asiakasraati ottaa asian esiin tapaamisissaan.
 - Jos raatilaistet haluavat ottaa kantaa viestiin, mutta eivät pääse paikalle tapaamiseen, jossa asiaa on tarkoitus käsitellä, he voivat lähettää omat kannanottonsa etukäteen asiakasraadın sihteerille ja puheenjohtajalle
 - yleisesti eri teemoista voi keskustella asiakasraadın sivuilla olevalla keskustelupalstalla, jonne myös raatilaistet voivat nimellään tai nimettömästi oman valintansa mukaan viedä ajankohtaisia asioita ja ottaa kantaa niihin

6. Muita asioita

- Seuraavassa tapaamisessa kesäkuussa 8.6.2010 mietitään asiakasraadın ensi syksyn teemoja ja sovitaan syksyn ohjelma; aiemmin sovittu jo yksityinen päivähoito ja kiusaaminen päivähoidossa -teemat. Raatilaistet voivat etukäteen miettiä kiinnostavia teemoja
- Kesäkuun tapaamisessa arvioidaan myös, onko raatilaistia jäämässä pois syksystä, kun perhe ei enää ole päivähoidon palvelujen käyttäjä, lapsi esim. menossa kouluun; raatilaistien toivotaan arvioivan tilannetta omalta osaltaan
- Raadin toiveesta ensi kerralla keskustellaan myös siitä, miten yksityisen palvelunjärjestäjän esiopetuksessa taataan erilaiset tukipalvelut lapselle